

Varhaiskasvatuksen ohjausryhmän vierailu alkuopetuksen Silmu-solussa Kaarnassa 17.2.2025

Parkanon Opettajayhdistys kutsui Varhaiskasvatuksen ohjausryhmän vierailemaan alkuopetuksen Silmu-soluun 17.2.2025 tutustumaan alkuopetuksen tiloihin ja keskustelemaan mahdollisuudesta sijoittaa perusopetuksen vuosiluokat 1. ja 2. varhaiskasvatukselle mahdollisesti rakennettavien uusien tilojen yhteyteen.

Miksi pitäisi olla yhteiset tilat alkuopetukselle ja varhaiskasvatukselle?

1. Alkuopetus ja varhaiskasvatus ovat luonnollisia yhteistyökumppaneita

- Yhteistyötä on tehty yli 20 vuotta ja hedelmällisintä se oli Keskustan koululla toimineen Joustavan esi- ja alkuopetuksen yksikön (esiopetusryhmä + 1.lk + 2.lk) aikana - tuolloin vain osa esi- ja alkuoppilaista pääsi osallistumaan
- Kaarnan aikana toiminta on hiipunut minimiin - kun ei olla fyysisesti yhdessä, yhteistoiminta jää vähäiseksi
- Varhaiskasvatuksesta saatava tieto ja siellä aloitetut tuen prosessit helpottavat huomattavasti 1. luokan aloitusta - vielä isompi hyöty olisi, jos esiopettajien tieto ja havainnot olisivat helposti päivittäin saatavilla
- Varhaiskasvatus alkuopetuksen kumppanina pidentäisi lapsuutta ja suojelisi pieniä koululaisia Kaarnan teini-ilmiöiltä
- 1.-2. luokkalaisten ja varhaiskasvatusikäisten tarve luonnonläheiselle leikkiympäristölle ja monipuolisille leikkivälineille on yhteneväinen

2. Kaarnan alkuopetuksen tilat ovat monelta osin soveltumattomat pienten lasten oppimiseen ja opetukseen

- Silmun eteinen on ahdas tappeluhautomo - liika läheisyys synnyttää ahdistusta, joka aiheuttaa tönimistä ja tuuppimista; lapsilla ei ole tilaa pukea
- Läpikulkuluokat ovat tarkkaavuuden ja siten oppimisen este; ihan normaaleillakin lapsilla on alkanut olla keskittymisvaikeuksia, kun jatkuva tilojen läpikulku hajottaa tarkkaavuuden useaan kertaan oppitunnin aikana
- Huopaseinät eivät eristä ääntä riittävästi; myös suljettujen luokkien seinät soluun päin ovat hyvin ohuet; opetustilaan kuuluu toisen luokan opettajan ääni, oppilaiden pulina, älytaulun äänet, pianon soitto - tarkkaavuus on koetuksella
- Alakoulun ylempien luokkien opettajilta on tullut viestiä oppimistulosten heikkenemisestä viime vuosina - lasten tarkkaavaisuus on herkkä asia ja sen häiriintyminen alkuvaiheessa murentaa oppimisen perustaa jatkossakin
- Solussa ei ole eriytystiloja - omaehtoisen oppilaan raivokohtaukseen katkeaa koko ryhmän ja usein myös puolikkaan solun opiskelu
- Kaikissa tiloissa ei ole luonnonvaloa - luonnonvalo on yksi opetustilaksi soveltuvat tilan kriteereistä; toisaalta isot ikkunat solusta ulospäin ovat häiriönlähde, kun isommat oppilaat, joilla on välitunti eri aikaan naputtelevat, koputtelevat ja pelleilevät ikkunoiden takana

- Luokkia ja kalusteita ei ole suunniteltu pienten oppilaiden tarpeisiin - ergonomia on puutteellinen, koska kalusteet ovat liian isoja, pyörivät tuolit heikentävät tarkkaavaisuutta ja keikkaavat pöydänkannet ovat vaarallisia
- Tällä hetkellä tilat ovat ulos asti avoinna kenen tahansa kävellä sisään; uhkatilanteessa pienten osasto on erityisen haavoittuvainen
- Oppimiseen tarkoitetuissa tiloissa toimiva iltapäivähoito ei edistä lasten palautumista koulupäivän jälkeen - iltistiloissa pitäisi olla tilaa lasten leikeille ja paikkoja rentoutumiselle
- Pienten oppilaiden tärkein viihtyvyystekijä ovat jaksavat aikuiset; solun epäkohdat (ahtaus, melu, nepsyjen huuto, luonnonvalon puute, aikuisten työpisteiden eriarvoinen kalustus, huono ergonomia ja säilytystilan puute) kuormittavat työntekijöitä ja aiheuttavat työn vetovoiman heikkenemistä ja sairaslomia

3. Alkuopetuksen siirtyminen varhaiskasvatuksen yhteyteen helpottaa koko Kaarnan tilaongelmaa

- Ikäluokkien pieneneminen ei poista Silmun tilaongelmaa, koska muiden solujen tilapaine purettaisiin vapautuviin tiloihin (2024 syntyneen poikkeuksellisen pienen ikäluokan tuloonkin on vielä seitsemän vuotta aikaa)
- Jos Kaarnaan tultaisiin vasta 3. Luokalla, kestäisivät lapset jo paremmin ison yhtenäiskoulun arkea; vapautuneista tiloista saataisiin suljetut kotiluokat 3. luokkalaisille ja tiloja pienryhmille

4. Vetovoimainen Parkano tarvitsee pitkän ajan ratkaisun lapsiperheille

- Alkuopetusluokat ja varhaiskasvatuksen sisältävä pienten lasten yksikkö täydentää lasten hoito- ja oppimispolun sekä hyvinvoinnin sille kuuluvalla laadukkaalla tasolla
- Lapsiperheille voitaisiin tarjota "yhden pysähdyksen taktiikka" - isot koululaiset kulkevat jo kouluun itsenäisesti, mutta pienet koululaiset ja varhaiskasvatukseen menijät kyyditään; olisi perheille kätevää, kun perheen pienimmät olisivat kaikki menossa samaan paikkaan
- Saman katon alle voitaisiin miettiä myös perheneuvolan palveluja, jolloin perheiden kasvatuksen tuki olisi kaikki samassa paikassa
- Hyvät tilat houkuttelevat hyvää henkilökuntaa - terveet, turvalliset ja opetuksen kannalta toimivat tilat, jossa aikuisenkin on hyvä työskennellä ovat vetovoimatekijä rekrytoinnissa